

Tlačová správa

Výstava BANÍCTVO V SMOLNÍKU

Termín konania: **od 18. apríla do 3. júna 2018**

Vernisáž: **17. apríl o 15.00 hod.**

Usporiadateľ: **Banícky spolok Spišská Nová Ves, Obec Smolník, Banícky spolok Bratstvo Smolník, Banícke múzeum Gelnica a STM Košice**

Miesto konania: *Slovenské technické múzeum, Hlavná 88, Košice*

Banícky spolok Spiš Spišská Nová Ves v spolupráci so Slovenským technickým múzeom Košice otvára vernisážou dňa 17. apríla 2018 výstavu Baníctvo Smolníka v priestoroch Slovenského technického múzea, Hlavná 88, Košice. Cieľom výstavy je verejnosti priblížiť baníctvo a hutníctvo v histórii Smolníka – významného centra dobývania rudných nerastov. **Smolník bol centrom ťažby medenej rudy, ale aj pyritu a okrajovo aj sideritu. S baníctvom a vyspelým zhutňovaním rúd súvisela prosperita mesta a jeho pozícia významného strediska štátnej banskej správy. V tunajšej hute sa spracovávala aj medená ruda, vykupovaná od početných súkromných ťažiarov z celého Spiša.** Produkcia spišskej medi mala dve vrcholné obdobia – stredovek a 18. storočie za čias pôsobenia erárneho Mediarskeho podniku, kedy dosahovala európsky význam. **V Smolníku sídlila mincová komora a mincovňa.**

„Tunajšie baníctvo patrilo medzi technicky najvyspelejšie, používalo všetky dobové technické vymoženosti a inovácie. V 18. storočí napríklad bol vybudovaný rozsiahly vodotechnický systém s dômyselným rozvádzaním vody do početných vodou poháňaných mechanizmov, používaných v banských šachtách na dopravu bremien i ľudí a na povrchu na úpravu rúd,“ opisuje kurátor výstavy Ing. Marián Jančura.

Smolník preslávila aj cementačná technológia – získavanie medi priamo zo síranov, rozpustených v banskej vode. Základom prosperity baníctva bolo na slovenské pomery atypické stratiformné masívne ložisko chalkopyritu a pyritu, pravdepodobne najväčšie a najbohatšie na Slovensku.

Výstava prezentuje viaceré témy, pričom dôležitou je aj téma vplyvu baníctva na myslenie ľudí, na kultúrny odkaz baníckej tradície. Mnohé tradičné zvyky sa zachovali aj po ukončení banskej činnosti v roku 1990, patrí k ním tradícia účasti sprievodu krojovaných baníkov na bohoslužbách zasvätených patrónke baníkov Sv. Barbore, ktorej súčasťou je banská ofera. **„Smolník si zachoval aj množstvo stavebných a technických pamiatok, ktoré sa miestni aktivisti snažia zachovať ako súčasť kultúrneho dedičstva obce,“** dodal kurátor výstavy.